Karikatür

BAZI HABERLERE GÖRE HİTLER KAÇMIŞ, BAZI HABERLERE GÖRE DE KAÇIRMIŞLAR.

Son sistem uçan bombalar!

— Bana bir daha böyle roman getirme, hep ihtiyarlardan bahsediyor. Okurken daima gözlerimin önüne geliyorsun!..

ANKARA MEKTUBU

Her sene Münihten yükselen ve dünyayı korkutmağa çalışan bir sesi muayyen günlerde dinlerdik..

Güm güm öten, sarhoş bir ses, biraz cezbeli, biraz saralı da bir hali var.

Bu ses bir birahaneden gelirdi; zaten böylesi başka bir yerden da çıkamaz ki.. Dünyaya meydan okuyan, pervasız, herkesi ve her kuvveti hiçe sayan bir hali vardı onun..

Sarhoştan deli bile korkarmış; e doğrusunu söyliyeyim; dünyada ondan çok kimseler ürkmüştü..

Keskin sirke küpünü çatlattı, bu tabiî bir âkıbetti; aksi tuhaf olurdu.

Bu ses çok şükür bu sene çıkmadı. Fakat muarızları ille onu söyletmek istiyorlar. Hasta dediler, çıldırdı dediler, öldü dediler. Bakalım hangisi doğru? Bu dünyayı meraka düşüren muamma ne zaman halledilecek?

★

LODOSA DAİR

Adamcağız lodosa benzerdi. Bir kükredi mi dalgalar şahlanır dağlara çıkardı. Fakat lodos hava ne kadar sürer; bunun bir de poyrazı var. Ondan sonra onun şahlandığı yerler süt liman..

Dünya lodostan korktu geçti. Fakat doğrusunu ister misiniz? Ben şu tabiî lodostan çok korkarım.

— Canım sana ne?

Demeyin. Çünkü ben Kadıköyünde otururum.

— Korkardın da orada neye oturuyorsun?

Sualine de cevabım hazır:

— Ne yapayım, orada ev bulabildim..

İstanbulda ev bulmak çöllerde petrol ve define bulmak kadar güç, yoksa bu helecanı çeker miydim?

Sabah ve akşam bende bir çarpıntı, bir korku. Hava işlerinde o kadar ileri gittim ki bilgim hemen hemen Bay Fatin kadar ilerledi. Sıcak bir rüzgâr esse bende yürek Selânik.

Kadıköy iskelesinde iken denizi görmek mümkün olduğu için insan yine bir tedbir alabiliyor. Baktım ki deniz coşmuş, ben hemen tramvaya atlayıp ver elini Üsküdar diyip o cinetten gidiyorum, lodos o kısmı pek tutmadığından işi hafif atlatıyorum. Fakat lodos gündüzün patlamamışsa köprüden pek belli olmadığı için hal harap oluyor. Tam kuruluyorsunuz, vapur da Sarayburnunu aşmağa başladı mı yalpa da başlıyor.

Ben doğrusunu söylerim, ne midemde bulantı, ne başımda dönme, hiç hiç biri yok. Ille velâkin şu korkaklık yok mu o fena. Tekne çatırdamağa başlayınca insan kendinden geçiyor. E can korkusu bu.

Bir Bektaşi de böyle havaların birinde küçük bir teknecikle tehlikeli seyahat ederken korkarmış; korkar a, vallahi haklı... Biri:

— Erenler korkma Allah büyüktür.

Demiş. O:

— Evet, demiş, Allah büyüktür, amennâ, fakat tekne küçük.

Hani tekne büyük dahi olsa ona göre büyük dalgalar olduğu da unutulmamalıdır. Hele dalgalar şöyle yandan gelip çaaat diye vurdu mu? Ve hele hele pervane su sathından yukarı çıkıp da kuyruk titretir gibi çırpına çırpına havada dönmeğe başladı mı beni hiç sormayın; örtün ki ölem..

Böyle bir havada iskeleye çıkarken yüzlere dikkat ederim hepsi kâğıt gibi. Alimallah herkes lodos balığı gibi baygın ve bitkin. Fakat garib değil mi? Yiğitliğe de kimse toz kondurmaz.

Ben onlardan da cesur sayılırım, çünkü korktuğumu aynen söylüyorum; asıl cesaret budur.

Zaparta

BAYRAM TEBRİKİ

Küçük Metin dedesinin odasına girdi, iskemlesinin yanına yaklaştı, ve elini öptükten sonra:

— Bayramımız mübarek olsun dedeciğim, dedi.

Dedesi gülmekten kendini alamadı; çünkü bayrama daha bir haylı gün vardı. Metini kucağına alarak okşadı ve dedi ki:

— Yavrum, tebrikine teşekkür ederim, fakat unutuyorsun ki bugün bayram değildir, bayram gelecek haftadır.

Metin başını eğerek cevap verdi:

— Biliyorum dedeciğim, fakat çikolâta almak için biraz paraya ihtiyacım var.

DEĞİŞİKLİK

Evlendiği gündenberi uslu, akıllı oturan eski bir çapkına sordular:

— Hani sen, ölürüm de bir kadınla oturmam, diyordun?

— Yineöyle.

— Karını mı değiştiriyorsun?

— Hayır, karım kendisini değiştiriyor... Bir günü bir gününe uymuyor... Ben de böylece her gün bir kadın değiştirmiş oluyorum!

NEDEN AYRILMIŞ?

İki rençber konuşuyordu:

— Neden Ahmet oğlu Süleymanın çiftliğinden ayrıldın? İyi adamdır doğrusu...

— Bırak Allahını seversen, neresi iyi? Bir gün çiftlikte bir hindi hastalandı, hemen kestirip bize yedirdi. Başka bir gün de bir koyun kelebek hastalığına tutuldu, onun da öleceğini anlar anlamaz kurban edip yine bize yedirdi. Arkasından bir eşek bilmem ne illetine uğradı, haydi onu da bıçaklatıp bize ikram etti.

— Eh ne olur? Mademki bir defa başladın, dişini sıkıp devam etseydin.

— Devam edecektim... Fakat bu sefer de kaynanası hastalanmasın mı? Hemen hesabı kesip Allaha ısmarladığı çektim!.

CEZA

İki davetli, çay ziyafeti verilen apartımandan çıkmış, merdivenleri iniyorlardı. Biri geniş bir nefes aldı:

— Can sıkıntısından patlıyordum. Böyle münasebetsiz davet mi olur? Allah davet edenin cezasını versin!

Dedi. Öteki mırıldandı:

— Merak etme, Allah onun cezasını çoktan verdi...

— Nasıl?

Cebinden altın köstekli bir saat çıkararak:

— Bunları ondan aşırdım da farkına bile varmadı, dedi.

No. 465 CİLT: 18 SENE: 9 FİYATI 15 KURUŞTUR 23 SONTEŞRİN 1944

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

MÜTTEFİK SÜNGÜLERİ ARASINDA :
Almanyanın son saati çalıyor!..

Erkek — Elli kuruşum var... Akşam için katık olarak pastırmamı alalım, yoksa sinemaya mı gidelim?
Kız — bana kalırsa poker oynıyalım da modern ad amlar olduğumuz anlaşılsın!

HAFTADAN HAFTAYA

HİTLER NEREDE?

Musoliniden sonra sıra Hitlere geldi. Şimdi bütün dünya onu aramakla meşguldür. En ağır başlı Amerika ve Avrupa ajans ve gazeteleri polis romanı tefrikalarına döndüler. Şerlok Holmes ve Arsen Lüpen kahramanları gibi onu çeşit çeşit kılıklara sokuyorlar ve günde bir kaç defa öldürüp diriltiyorlar.

Bir rivayete göre Führer, daha bombanın patladığı saniyede, hayat sahalarının en tükenmezi ve kendisine lâyık olanı bulunan cennet bahçelerine uçmuştur; o zamandanberi meleklere nazi talimleri yaptırmakta ve nutuk söylemektedir. Bu tezi müdafaa eden ağır başlı bazı gazeteler söylüyorlar:

— Bombanın patladığı oda bütün insanları ve eşyaları ile beraber hallaç pamuğu gibi havaya atılır da Hitler nasıl sağ kalır ve yalnız ensesindeki saçların yanmasile belâyı savuşturur? O dakikada gitmiştir. Biraz sonra radyoda Almanyaya sağ olduğunu temin eden adamın sesi onunkine benziyen bir başka adamdır. Musolini biraderi ile beraber kol kola çıkardığı resme gelince o da sahtedir. Bu sahteliğin en büyük delili iki ahbabın kıyafetleridir. İnsaf edin; ensesinden yaralanmış ve saçları yanmış adam güvey girer gibi mi giyinir?

Gazetelerin bu izahında akla yakın taraflar yok değildir. Bir kere ses taklidi taklitlerin en kolayıdır. Faraza Karagöz ağzından konuşan Karagözcülerin sesleri hep birbirine benzer. Hele Nazizmin tiyatroculuk ve Karagözcülük üzerine kurulmuş bir rejim olduğunu düşünürsek Almanyada Hitler sesile bağırıp çağıracak yüz binlerce insan çıkmasından daha tabiî bir şey olamaz. Hattâ Hitleri konuşturmak için bu kadar zahmete de hacet yoktur. Meselâ Doktor Göbels türlü marifetleri arasında efendisi gibi konuşmasını da beceremiyecek adam mıdır? Hele: "Yanan enseme buz koydukları için nezle oldum. Sesim biraz pürüzlü çıkıyor!,, Yahut: "Ensemdeki yara sebebile pek bağıramıyorum,,, yollu bir mu kaddeme yapmış olsaydı şüphe etmek kimin aklına gelirdi? Nihayet radyodaki sesi yadırgıyarak güpleye düşecek gibi olan kimselere şöyle de söylemek mümkündü:

"Radyodaki seslerde karar aranır mı? Türlü türlü hava tesirleri sebebile bazan en güzel hanende sesi düdük gibi ötmeğe yahut inek gibi böğürmeğe başlamıyor mu? Bunu böyle kabul etmek lâzım.,,

Demek ki bu tezin taraftarlarına göre Almanya o gün bu gündür Hitlerin bir benzeri tarafından idare edilmektedir ki doğrusu bunda da pek akla mülâyim gelmiyecek bir şey yoktur.

Siyah bir at kuyruğundan bir parça keserek orta boylu bir adamın alnına tak, üst dudağına iki küçük diş fırçası yapıştır; daha olmazsa gözlerine de bir gözlük taktın mı işte sana istediğinden âlâ bir Führer. Bizde Şarlo kılığına girerek tramvaylarda, vapurlarda dilenen bunca artist çıkarken koca Almanyada — Allah kimseye nasip etmesin — kendini Hitlere

benzetecek adam bulmak imkânsız mıdır?

* * *

Bununla beraber tezin çürük tarafları da yok değildir. Mademki Hitler ölmüştür. O halde niçin Almanya bu kadar fena idare edilmekte devam olunuyor? Öyle ya, Almanlar gizli idarenin başına Musoliniyi getirmediler ya? Sonra başka bir şey de var: Mademki suikast akşamı Hitlerin yerine bir benzeri konuşmuştur. Münihte her sene verilmesi mutad olan nutku da yine o adama yahut başkasına verdiremezler miydi? Zavallı Almanlar sahte ve hakikî Hitleri birbirinden ayırdedecek halde olsalar memleketlerinin bugünkü haline tahammül ederler miydi?

Gazetelerin bir ikinci tezi de onun hasta olmasıdır. Bu hastalık bazılarına göre Führerin aklında ve sinirlerinde, bazılarına göre vücudundadır. Bize göre hastalığın akılda olmaması daha akla yakındır. Çünkü esasen aklından zoru olan insanın ikinci defa çıldırabileceğine dair tıp kitaplarında bir kayıt yoktur. Buna mukabil Hitlerin vücutça hasta olması pek mümkündür. Öteki yorgunluklarını bir tarafa bırakıyoruz; radyo karşısında onun gibi bağırmak demirden bir adamı yere sermeğe kifayet ederdi. Kimbilir belki de şimdi Führer bir hususî hastanede yatıyordur. Yalnız canı sıkılmaması için Musoliniyi de yanındaki yatağa yatırmışlardır. Gözleri şimdi zayıflıktan iki misli büyümüş, yani dört adam gözü haline gelmiş bulunması muhtemel olan Musolini yattığı yerde sayıklıyordur:

— Ooof yanıyorum.

Öteki dut yemiş bülbül sesine dönen sesile kesik kesik cevap veriyordur:

— Sen daha İtalyada iken Afrika hummasına tutulduğunu Venedik sarayı balkonundan söylemiş ve kara gömlekli çömezlerini ağlatmıştın. Sana Münih birası getirsinler serinlersin.

— Hayır. Biri sevabına benim Mare Nostromdan bir bardak tuzlu su getirirse belki ama bira ile olmaz.

— Bununla beraber ben de senin gibi yanıyorum. Fakat heyhat ki benim ateşimi söndürecek şeyi de kimse bana tedarik edip getiremiyor.

— Sen ne istiyorsun?

— Çörçilin kanını...

İki hasta bu dertleşmeden sonra tekrar kendilerini kaybediyorlar ve sayıklamağa başlıyorlar:

— Afrika, Asya, Amerika, hayat sahası...

Kapıyı açıp bakan hasta bakıcı, doktora haber gönderiyor:

— İyileşiyorlar galiba. Tıpkı sağlıklarındaki gibi tatlı tatlı konuşuyorlar.

Karikatür

BAKLAVA, BÖREK SERBEST OLUNCA:

Kadın — Bu ne hal!.. Yine tramvaya mı bindin?..

Erkek — Hayır karıcığım, daha mühim... Börekçi firmma uğradım!..

Akıl saçtan gelirmiş

İsmini söylemek lâzım değil, fakat tanıdıklardan istatistik meraklısı bir öğretmen vardır. Bu mübarek dostun işi gücü not tutmak, mukayeseler yapmak ve olur olmaz her şeyden istatistik vücuda getirmektir.

Geçen gün yine ona Köprüde rastladım. Hoş beşten sonra dayanamadım, sordum:

— Yeni buluşların var mı?

— Olmaz olur mu? Hem bu sefer çok entresan bir tetkik yaptım ve parlak bir neticeye vardım.

— Deme, anlat şu buluşunu bakalım!

Bizim öğretmen arkadaş bütün ciddiyetini takındı ve bana yeni buluşunu izah etti:

— Kumral saçlı çocukların hafıza kuvvetine hayran oldum. Kumral saçlı hemen bütün talebeler çalışkan oluyorlar ve iyi not kazanıyorlar. Çok sarışın çocuklar da aksi oluyorlar, yani güç ezberliyorlar, ve ezberlediklerini kolaylıkla unutuyorlar. Sarışın kızlar da aksine olarak kolay öğreniyorlar, ve sınıflarının ekseriyetle birincisi oluyorlar. Riyaziyede en iyi not alan kumral erkek çocuklar ve sarışın kızlardır...

Sayın dostum öğretmenin daha fazla izahat vermesini beklemeden yanından ayrıldım. Daha fazla kalsaydım pek çok okuyucu velilerini ve belki de okuyucularımı gücendirebilecek malûmat toplıyacaktım.

— Karacaahmette, yer altında muntazam yollar bulunmuş...
— Desene Üsküdar yer üstünden evvel yer altında muntazam yollara kavuştu!..

KİMMİŞ O?..

Büyük şair, küçük şairle konuşuyordu:

— Süleyman Nazif, ateşli bir muharrir, heyecanlı bir nâsirdi; fakat orijinal bir edip değildi...

— Süleyman Nazif mi dediniz?..

— Ta kendisi... Orijinal bir edip değildi, Tanzimat edebiyatının tesiri altında yazıyordu; daha doğrusu, Namık Kemalin talebesi idi...

Küçük şair, büyük şairin malûmatına parmak ısırdı:

— Namık Kemal mi dediniz?.. O da kim oluyor?

Bu sual üzerine parmak ısırmak sırası büyük şaire geldi!

*

TEKME İLE

Eski gazetelerde okurduk:

— Badi Ahmet, tabancasını çekerek, altı kurşunla metresini öldürmüş, hırsını alamamış, bıçağını sıyırarak on altı yerinden yaralamış, hıncını alamamış, kadının cesedini tekmelemeğe başlamış.. O sırada yakalanmış!

Sonraki gazetelerde bu haber daha kısaldı:

— Güdük Ali, bıçağını sıyırarak metresini on altı yerinden yaralayıp öldürmüş, bununla öfkesini alamamış, kadının cesedini tekmelemeye başlamış... O sırada yakalanmış!

Geçen gün gazetede daha muhtasarına tesadüf ettik:

— Seyyar satıcı Hasan, metresini tekme ile öldürmüş... O sırada yakalanmış!.

Eski âşıklar, sevdiklerini öldürürken bile, masraftan kaçınmıyorlardı: Tabanca kurşunlarını harcıyorlar, bıçakların paslanıp kırılmasına razı oluyorlardı... Şimdikiler işi tekme ile halletmek yolunu tuttular. Acaba bunun daha tasarrufkârânesi olur mu dersiniz?..

BAHTİYAR KİM?

Bahtiyardır onlar ki, elinden yârân tutar,
Tutacak bir el bulan, ev olmazsa, han tutar!

Bir eliyle dostuna tutunan mesut adam,
Boşta kalan eliyle bir ipek fistan tutar!

Aylık diye beklemez ayın otuz birini,
Gider, Bahçekapıda mağaza, dükkân tutar!

Talihsize gelince, hak yemek şöyle dursun,
Helâlından karpuza bıçak vursa kan tutar!

İkramiye çıkacak, çıkıyor, çıktı diye
İkide bir kalbini bin bir helecan tutar!

Gelecek yıl zam var mı, yok mu düşüncesile,
Kahvesini içerek tersine fincan tutar!

Akşam üstü güçlükle bulur evin yolunu,
Yolda bakkalla kasap, filânla falan tutar!

Bahtiyarın ömrünü ben nasıl anlatırım?
Talihsizin hayatı bir koca destan tutar!

Bu harbi de geçirdin boş lâfla Çamdeviren,
Dilini kısanların malları kervan tutar!

Çamdeviren

Anne — Nasırın için doktora gidiyorsun da bu kadar itinaya ne lüzum?..
Kız — Tabiî anne, doktor nasıl olsa muayene için soyacak... Temiz bulunmalı!..

Akıl Hocası

Yakacıkta M. Ç.:

"Bir gün buraya teşrif etseniz de muhterem hocamızla bir papaz uçursak....,,

CEVAP:

Papaz uçuracak yerde papazın kızını kaçırmağı tecrübe etsek, ne dersiniz?

★

Kastamonuda M.C.:

"Her gece rüyada sevgilim beni ziyaret edliyor.., İadei ziyaret için ne yapayım?,,

CEVAP:

Belki rahatını bozar, uykusunu kaçırırsınız.. Oturun oturduğunuz yerde!

★

Çanakkalede N. İ.:

" 1. Hocanın karşılığı öğretmen olduğu halde siz neden halâ hocasınız?.

2. Tombul teyze neden bir yılda doğurdu?

3. Boyu uzun olanın aklı mı kısa? Aklı kısa olanın boyu mu uzun?

4. Size Çanakkaleden bir desti, bir bardak ve bir deste gül yollasam adresinizi yazar mısınız?,,

CEVAP:

1. Öğretmen, doçent, profesör, resmî sıfatlardır. Bizim gibi hususî tedrisat ile meşgul olanların unvanı birdir: Hoca! Nasıl profesör Nasrettin denilemezse böylece akıl öğretmeni tabiri de kullanılamaz.

2. Hacmine göre bir sene az bile... Lâteşbih, fillerin iki yılda evlât sahibi olduğunu söylüyorlar!

3. Boyumu ölçüp uzunluğu, kısalığı hakkında bir fikir peyda etmeden sualinize cevap veremiyeceğim.

4. Desti ile bardak boş, gül de canlı olursa size yazısız bir zarf ve kâğıtla adresimi bildiririm.

★

Bolvadında A. K.:

"Bir arkadaşım var, eczacı kalfası... Ayni zamanda terziliğe çalışıyor, ve bunu öğrendikten sonra başka sanatlara çalışacağını söylüyor.. Arkadaşımın böyle bir çok sanatları elde etmek istemesine sebep nedir?,,

CEVAP:

Reçeteleri yanlış okuyorsa terziliğe çalışması yerindedir; zira yanlış ilâçlarına kurban gidenlere kefen biçmeyi öğrenmiş olur. Terziliğin ardından marangozluğa, bahçıvanlığa çalışması da yolundadır; bu suretle tabut yapmak, mezar kazmak işini de üzerine alır.

★

Erzurumda A.D.:

"Sizin çeneniz neden yok? Yoksa çok konuşmaktan çeneniz mi düştü?,,

CEVAP:

Siz dağların ardından haykırıyorsunuz da çeneniz düşmüyor, ben oturduğum yerde konuşurken mi düşecek, azizim?.. Kusuru bende değil, kendinizde arayın: Bu tıraşa çene mi dayanır?.

★

Çaycumada H.K.:

"Daha zengin olmak için ne yapayım?,,

CEVAP:

Bizim pir aşkına verdiğimiz akılları toplayın, altınla tartarak satın.. Alan olursa milyoner olmak işten değildir!.

Akılhocası

Çörçil — Şikago, Kazablanka, Tahran, Kahire, Adana, Moskova, Paris... Hepsine uçtum... Sonunda buraya konmak için!..

BURSA BELEDİYESİ

— Bursa belediyesi azası, müttefikan, eski reislerini istifaya davet edip yeni reis seçmişler!

— Demek millî demokrasimizde yeni bir sahife açılıyor... Şimdiye kadar müttefikan seçmek vardı amma seçilmiş olanı müttefikan reddetmek yoktu!

AFFEDERSİNİZ

Tramvaya binerken neşem, sıhhatim, gücüm, kuvvetim yerinde idi. Bir kayış bularak asıldım. Birdenbire sağ tarafımdan bir sağanak: "Hapşuu!..,, Arkasından nazik bir ses:

— Affedersiniz!

Tramvay biraz ilerledi. Bu sefer solumdan bir serpinti geldi: Pşuu!.. peşinden ince bir ses:

— Affedersiniz!

— Bir şey değil!

Arası çok geçmeden ensemden bir gürleyiş: Hapşuu! Ardından iri bir ses:

— Affedersiniz!

— Mevsim icabı... Bir şey değil!

Tramvaydan inerken neşe, sıhhat dağılmış, gücüm kuvvetim kalmamış gibiydi. Kendimi tutamadım:

— Hapşuu!..

Sahanlığa asılmış biri geri döndü:

— Beni mendil mi sandın be adam?.. Oldu olacak, sümüğünü de sil!.

NEFESTEN TASARRUF

Herkes, başka bir ajans haberini okuyordu:

— Hitlerin boğazında ur varmış!

— Hitlerin boğazına bir ameliyat yapılmış!

— Hitler çıldırmış!

— Hitler hasta imiş!

— Hitler ölmüş!

— Hitler yaşıyormuş ama söz söylemiyormuş!

— Hulâsa, Hitler, yaşıyormuş, ölmüş, ameliyat olmuş, olmamış; belli değil... Fakat nutuk iradetmediği muhakkak!

Dinliyenlerden biri dayanamadı:

— Ne diye haykırsın? Dün yemekten, sudan tasarruf ediyorlardı, bugün de sesten, nefesten!.

Börekler ve baklavalar hep bir ağızdan:
— Tarihten önce vardık, tarihten sonra varız!..

ALATURKA MUSİKİ

Gazeteler haber verdi: Radyo programlarından, şimdilik, alaturka musiki yayınının yüzde bilmem kaçı kalkacakmış; arkasından da geri kalan kısmı...

Musiki bahsinde doğduğumdanberi, tarafsızımdır: Alaturkasından da, alafrangasından da zevk alırım, fakat anlamam. Zaten bu işten çok iyi anlayanlara sık sık tesadüf ettim ama anladığımı bana anlatan bir ehline hiç rastlamadım. Rahmetli Musa Süreyya, Avrupa konservatuvarlarından icazetli olduğu halde, alaturka besteler yapardı, mükemmel ud çalardı. Mesut Cemil de çifte fasıl heyetini, klâsik Türk musikisini idare etmekle beraber kusursuz bir viyolonsel virtüozudur. Hulâsa, meşhur saz ve ses üstadlarının hem alaturka, hem alafranga sahasında at oynattıklarını gördüm. Kendilerine:

— Alaturkayı mı tercih edersiniz, alafrangayı mı?.

Diye sorduğum zaman aldığım cevaplar ayni oluyordu:

— Alafranga istikbal demektir. İlle alafranga.. İlle alafranga.....

Fakat kendilerinden bir iki nağme rica ettiğim zaman da hemen ellerini alaturka sazlara uzatırlardı: Gelsin Hüseynî, gitsin Hicaz...

Demek, bizde alafranga musiki henüz bir fikir halindedir; alaturka musiki ise hissimize, zevkimize işlemiştir. Akşam, dairesinden dönen memur, radyonun düğmesini çevirince oparlörden bir taksim, bir peşrev bekler, akşamcı, iki masasının başında, bir tanbur, bir kanun sesi arar; bunları bulmazsa, bulacağı dakikaya intizaren, radyonun düğmesine bir devir yaptırır, kapatır.

Bugüne kadar Muzaffer İlkar, Sadi Hoşses, Necmi Rıza Ahıskan gibi erkek, Semahat Özdenses, Azize Tüzen, Perihan Altındağ gibi kadın sanatkârların aygın baygın nağmelerile başlarını dinlendirip gönüllerini eğlendirenlere, bugünden sonra, Karmenden, Aydadan, Favusttan parçalarla bir musiki ziyafeti çekersek keyiflerine değil, keyifsizliklerine hizmet etmiş oluruz!

Musiki üstadları, alafrangaanın istikbal olduğunu söyledikten sonra, bize söz düşmez. Fakat bir musiki, yalnız, bir sözle istikbal olabilir mi, olamaz mı?. Dilimizi öz Türkçeye alıştırmak için yıllar geçti, halâ yeni kelimeleri heceliyoruz; ya alaturka zevkimizi alafrangaya uydurmak için ne kadar yıl bekliyeceğiz; hesap eden var mı?.. Mesele burada!.

Halkı alafrangaya alıştırmak için programdan alaturkayı kaldırmak kâfi değildir. Halk, alafranga musiki dinlemek isterse, Avrupanın, Amerikanın bin bir radyo merkezinden birini açar, zevkini bol bol tatmin eder; fakat alaturka ihtiyacını ancak bizden ve komşu istasyonlardan temin etmeye mecburdur. Biz, radyodan alaturkayı kaldırdıktan sonra, galiba:

— Artık alaturka âşıkları aradıklarını bulamıyacaklar, bulduklarını dinlemeğe mahkûm olacaklar; bu suretle alafrangaya alışmış olacaklardır!

Diye düşünüyoruz; iyi ama, komşu istasyonlar utlarını tmgırdatmıyor mu? Gramofon fabrikaları gazel, şarkı plâklarını basmıyor mu?.. Mesele, nihayet bir düğme çevirmekten ve üç beş lira vermekten ibarettir. Farzedelim ki radyo haberleri bu yıl ingilizce, gelecek yıl fransızca yapılacak diye bir karar verilsin; herkes, merak ettiği havadisi öğrenmek için, her sene bir lisan mı öğrenecek?.. Mecburiyet, güzeli bile sevimsiz yapar.

Garp dilleri gibi garp musikisi de elzemdir, biliyoruz; fakat bu musikiyi ruhumuza sindirmek işi, radyo programlarında kalem oynatmakla, halledilmiş olmuyor ki... Beş asırlık bir musiki bu kadar kolaylıkla unutulursa onun yerine geçen musiki, kulaklara bile varmadan kaybolur, gider. Yaşayış nizamımızı, yememizi, içmemizi, dinlenmemizi, oyun oynamak, gezip dolaşmak, gülüp eğlenmek gibi zevklerimizi, her şeyimizi garplileştirmekte devam ettikçe musikimiz kendiliğinden alafranga olacaktır. Nargile ile opereti, sarmısaklı patlıcan tavası ile operayı kaynaştırmak için daha esaslı bir himmet ister... Ve bu himmet, çocuğun ilk dinlediği musiki parçası olan, anne ninnisinden başlar, evde, mektepte, cemiyet içinde yeni zevki besliyecek muhitler hazırlar; ve nihayet hakikaten bahtiyar bir halka yaraşmıyan bu ahlı, oflu musikiye tutunacak yer bırakmaz.

O mukadder zamana kadar, halkın fikri kadar zevkine hitap etmeyi vazife bilen radyo idaresi, aboneleri arasında bir anket yapmak istese alacağı cevabın yüzde — haydi, doksanı demeyim — seksen dokuzu aynı olacaktır:

— Şimdilik alaturkaya dokunmayınız!.

*

KIYMETLİ MARGRİT!

— Keçeci zade İzzet Fuat (paşa) nın altmış yıl evvelki düello hikâyesini gazetelerde takip ettin mi?

— Hikâyeyi takip ettim ama düelloyu değil!

— ?...

— Zihnim, hikâyedeki (Kıymetli Margrit) e takıldı, onu takip edeyim derken düelloyu kaçırdım!

Ev İlâçları

Yedigün'ün kıymetli doktoru Nuri Ergene, bilhassa Yedigün okuyucuları için uzun senelerdenberi uğraşarak çok faydalı bir eser hazırlamıştır. Bu eserin adı "Ev ilâçları„ dır. "Cep doktoru„ isimindeki meşhur eserini tamamlıyan Ev ilâçları, aynı boyda, aynı tarzda, ve aynı nefasette hazırlanmıştır ve bugün satışa çıkmıştır.

"Ev ilâçları„ şimdiye kadar eşine tesadüf edilmiyen bir eserdir ve büyük bir alâka ile karşılanacaktır. Bu küçük ve özlü eser için Doktor Nuri Ergene diyor ki:

"— Nasıl ki doktor bulunmadığı zaman bütün okuyucularım (Cep Doktoru) ismindeki eserimden faydalanıyorlarsa, bir çok hastalıkların tedavisi için de evde yapılacak ilâçlardan da faydalanmalarını düşündüm, ve (Ev ilâçları) nı yazdım. Okuyucularım bu eserde hastalıkların tedavisine yarayan nebatların isimlerini ve resimlerini bulacaklar ve bu nebatlarla tedavi şekillerini öğreneceklerdir.„

Doktor Nuri Ergene'nin bu yeni kitabı o kadar yeni ve o kadar faydalı bir eserdir ki her evde ve her kütüphanede en mutena yeri işgal edecektir. Esasen bu esere bir göz atmak mahiyeti hakkında bir fikir edinmek için kâfidir.

(Ev ilâçları) nı bayiinize sipariş ediniz. Kalın ve güzel kâğıda boi resimle basılmış ve ciltlenmiş olduğu halde fiyatı yalnız 125 kuruştur. (Ev ilâçları) bu senenin en faydalı kitabıdır, ve (Cep Doktoru) na malik olanlar behemehal onu tamamlayan (Ev ilâçları) nı da edinmelidirler.

HAYIRLI DAMAT

Samoel kızını evlendirmiş, fakat bahtiyar edememişti. Geçen gün ona sokakta tesadüf eden bir dostuna derdini şöyle anlatıyordu:

— Kızımı bir serseri herifle evlendirdim, ve bir iş tutması için de 2000 lira verdim.

— Sonra? Damadın bu parayı iade etmedi mi?

— Parayı iade etmedi ama kızımi iade etti.

Yazan: RAGIP ŞEVKİ

— 10 —

Sadiye hanım durdu. Gözlerini Tahireden ayırmadan marulları, taşlıktaki masa üstüne bıraktı:

— Hele, hele, gel bakayım şöyle!.

Onu aldı, aydınlık olan odasına götürdü:

— Muhsin efendinin haberi var mı?

— Hayır...

— İyi ettin de söylemedin, hmzır herife çocuk ne lâzım?

Tahire hayretle halasına baktı:

— Fakat... Hala o istemese ben isterim!.

— Delirdin mi sen? Çocuk bir kadını ne yapmaz? Dur hele, dur hele, çocuk oldu mu, kocan da: "Ha, der, bu kadın bir kere bağlandı, artık bir yere kıpırdayamaz, ben de istediğim gibi hareket ederim..,

— Fakat hala, sen pekâlâ.. İşte çocuğun olmuş!..

— İyi ya, iyi ya işte.. Oldu da, Mahir beyimin yolu göründü. Zaten Mahir bey o günden sonra azıttı ya!

İğildi, sanki dışarda biri varmış da, duyurmak istemiyormuş gibi fısıldadı:

— Hem biliyor musun çocuk bir kadını çok çirkin eder, 15-20 yaş birden yaşlandırır!. Muhsin efendi seni seviyorsa, şu pembe beyaz güzelliğin, şu kaymakların misali gerdanın, şu balık gibi vücudun içindir. Hele biraz çirkinleş, hele biraz bozul.... Bak o zaman görürsün, Muhsin efendi dönüp de bakarsa..

Sadiye hanım koynundan mendilini çıkardı, bir ucundaki düğümü çözüp, içine sakladığı kuru karanfillerden bir tanesini ağzına attı:

— Sen beni dinle, çocuk mocuk zamanı değil, Muhsin efendiye bir şey açma, birgün küçücük bir ilâçla düşürtüveririz, söker atarız, bir şey kalmaz. Hele dur bakalım, daha evleneli bir yıl olmadı, Muhsın efendiyi ne denedin, ne ettin? Biraz da gençliğinin günlerini sür!..

— 3 —

Bir gece yarısından sonra alt kattan acı bir çığlık duyuldu ve Muhsin efendi yatağından dehşetle fırladı.

Biri, bir kadın acı acı inliyordu. Arasıra bir iki mırıltı oluyor, inilti kesilir gibi oluyor, fakat sonra yeniden başlıyordu.

Muhsin efendi uyku sersemliği ile:

— Acaba hala hanıma bir şey mi oldu? diye düşündü, doğruldu ve seslendi:

— Tahire, Tahire!.

Oda karanlıktı, perdeler inik olduğu için dışardan bir yıldız ışığı olsun akmıyordu.. Muhsin efendi el yordamile karısını aradı, bulamadı. Telâşi büsbütün arttı: "Hala hanıma inmiş olacak?,, dedi. Doğruldu, başucundan pamuklu hırkasını aldı, entarisinin üzerine geçirerek kalktı. Fakat kalkar kalkmaz aşağıdan yeniden daha acı bir çığlık duyuldu: Bu sefer Tahirenin sesini tanıdı, dehşete düştü, kafası allak bullak oldu, terliğinin birini bulamadan kendisini merdivenlere ve taşlığa attı. Karanlıkta, hala hanımın odasından dışarıya bir ışık sızıyordu. İki kadın sesi mırıldanıyorlardı. Tahire, o güzel sesini iniltiye terk etmişti:

— Hala ölüyorum, vallahi ölüyorum! diyordu.

Sadiye hanım sesini kısıyor, nefes alır gibi bir şeyler mırıldanıyordu.

Muhsin efendi dehşet içinde, ne olduğunu, ne olabileceğini tahmin edemeden:

— Yahu, orada ne yapıyorsunuz? diye bağırdı.

Birdenbire sesler kesildi ve saniyeler içinde bütün ev derin bir sükûna gömüldü. Muhsin efendi, kulaklarının uğultusu içinde gayri ihtiyarî ve dehşet içinde iki adım atar atmaz, içeriden Sadiye hanımın cırlak, patlak sesi duyuldu:

— Gelme, sakın gelme... Gelirsen Allahın gazabına uğrarsın. Gelme Muhsin efendi!

— Yahu, deli olacağım, ne oluyor orada?

— Ne oluyorsa oluyor, gelme sen!

— Hay Allah... Canım Tahire inliyor... Bir şey mi oldu, bir şey mi var? Hastalandı mı, kaza mı geçirdi?

— Hiç biri değil, ay patlıyacağım. Kuzum, Fatma hanım, sen idare et de, ben şu herife lâf anlatayım.

Birden kapı açıldı ve süratle kapandı. Sadiye hanım karanlıkta elyordamile Muhsin efendiyi buldu:

— Gel, buraya gel, çabuk gel!..

— Hala hanım, Allah aşkına söyleyin, ne var, deli olacağım, beni öldüreceksiniz!

— Patla e mi? Erkek olacaksın, gel benimle...

— Canım birazıcık söyleyiversen ölmezsin ya!.

— Sen geber, gel buraya...

Sadiye hanım mutfağa girince kısılmış olan lâmbayı açtı, karanlık açıldı:

— Sana ne diyeyim Muhsin efendi, sana ne diyeyim?

— Canım hala hanım, Allah rızası için söyleyin.

— Bir de Rabbimin adını ağzına alıyorsun, sıkılmıyor musun a Muhsin efendi?

Muhsin efendi birdenbire, hayatında ilk defa, ilk ve son defa ağzından bir küfür savurdu:

— Eeee, cadaloz karı, ne halt söyliyeceksen söyle, yoksa kafana bir şey vuracağım!.

Sadiye hanım iki adım geri çekildi, gözleri açıldı, Muhsin efendiye kin ve gayız dolu gözlerle baktı. Fakat onun kıpkırmızı kesilmiş, kan başına uğramış haline karşı daha ileri gidemedi, kısaca:

— Karın hamile kalmış, ağır bir şey kaldırmış, düşürüyor! Dedi ve hızla dönüp gitti.

Muhsin efendi, mutfağın hafif aydınlığı içinde yalnız kalınca, hemen oracığa, erzak sandığının üzerine oturdu. Hiddet onu boğmuştu. Fakat asıl acısı kalbinde idi. Tahirenin azap içinde kıvranmakta olduğunu düşünmek bile, bir ağır yüktü. Zavallı, kimbilir, ne kadar ıztırap çekiyordu. Ah, işte yine inliyor, yine inliyor, yine inliyor...

Yeni ve canhıraş bir çığlık, bir kaç çığlığı daha takip etti ve Muhsin efendi dehşet içinde yeniden taşlığa düştü.

Sanki bütün ev, tavanları, döşemeleri ve duvarları ile beraber çatlamıştı. Muhsin efendi:

— Yahu, bir ebe getirelim, bir ebe getirelim! diye bağırdı. İçeriden bir ses:

— Ebe ben varım, Muhsin efendi, merak etme... Hadi kızım, korkma, işte bitiyor, bitiyor!..

Muhsin efendi şaşkın, peri şan, azap içinde kıvranırken Tahire, bir inilti halinde:

— Beni kurtar... ah... Muhsin efendiiii!.. diye inledi.

Muhsin efendi işte o anda deliye döndü, büsbütün perişan oldu. Ne yapacağını bilmez bir halde iken yeni bir çığlık daha duyuldu ve dışarıdan bekçinin sopası, kapı önündeki taşlara çarptı:

— Ne oluyor ki Musun efendilerde?.

Muhsin efendi hemen kapıya koştu, kanadı açtı ve karanlıkta bir direk gibi dikilen bekçiye hafifçe seslendi:

— Hasan ağa, sen buradan ayrılma, hastamız var, lüzum olursa seni gönderirim!

— Sen gasavet çehme Musun efendi. Ben evelallah beklerin!..

Son çığlık, Tahirenin en son çığlığı oldu, sesi kesildi ve az sonra da hala hanım, elinde bir leğenle dışarı çıktı.

Muhsin efendi, yalvarır, ağlar, çırpınır gibi bir sesle:

— Ne oldu hala hanım? Allah aşkına söyleyin! dedi.

Sadiye hanım dargın, soğuk bir eda ile:

— Kurtuldu, kurtuldu. Gidip te rahatınıza bakın! dedi.

— 4 —

Saf bir ruhun üzerinde bir iblis ustalığı ile işlenen fikirlerin katlettiği; henüz teşekkül etmemiş olan bu çocuk, Tahire hanımda yeni bir hal yarattı: Asabiyet...

Muhsin efendi dönen dolaptan haberdar değildi. Hasta döşeğinde yatan ve solan Tahireye, kalbinin bütün hazinesile bakıyordu. Fakat Tahire onun o mahmur gözlerinin içindeki engin aşka, eskisi gibi bakamıyor, kâh kirpiklerini indirerek, kâh başını duvara çevirerek sükût ediyordu.

O hâdiseden iki gece sonra, Muhsin efendi karısının başucundaki bir iskemleye ilişmişti. Bir taraftan onun saçlarını okşarken, diğer taraftan da zekâsının ve bilgisinin bütün kuvvetile onu teselliye çalışıyordu.

— Allah büyüktür ve sen gençsin Tahirem, ne çok yılların daha var ki, bana hepsi birbirinden güzel çocuklar vereceksin!. diyordu.

— Arkası var —

TÜRK ÇOCUĞUNUN
ALTIN KITABI

★

Mustafa

ATATÜRKÜN ROMANI

★

Yazan: Rakım Çalapala

50 RESİM • NEFİS BASKI

Yeni Çıktı

HER KİTAPÇIDA 1 LİRA

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Yavrunun kuvvetli, sağlam olması, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN Necati

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını minimnitelere mutlaka yediriniz.

TALİTLERİNİ ALMAYINIZ

Bahçekapı: SALİH NECATİ
NECATİ ismine dikkat

KARİKATÜR

İDAREHANESİ

İstanbul, Ankara caddesi, Acımusluk sokağı, No. 7.
Telgraf: İstanbul KARİKATÜR
Telefon: 23031

ABONE ŞARTLARI

Türkiyenin her tarafı için seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur
Ecnebi memleketler için seneliği 1200, altı aylığı 600 kuruştur.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

---

10 SENE GENÇLEŞME

Meşhur bir cild mütehassısının bu sayanı hayret keşfinden istifade ediniz: "Biocel" tabir edilen kıymetli bir gençlik unsuru; Şimdi yegâne cild gıdası olan Penbe renkteki Tokalon kreminde mevcuttur. Akşamları yatmazdan evvel kullanınız. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Sabahları da (Yağsız) beyaz renkteki Tokalon kremini sürünüz. Bu sayede cildiniz taze, nermin ve kadife gibi yumuşak bir hal alacaktır.

Neorin
Nezleyi Derhal Keser

HUSUSİ HAYATLARINDA
HÜKÜMDARLAR

Bu eser, bugünkü dünya kıraliçelerinin hayatı hususiyetlerini ve saraylarının içyüzünü bütün inceliği ile anlatmaktadır. Hüseyin Cahit Yalçın'ın dilimize çevirdiği bu eser senenin en meraklı kitabıdır.

İki cilt olarak çıktı.
Her ciltin fiatı 125 kuruştur

YEDİGÜN NEŞRİYATI

ŞEDAT SİMAVİ

Fuji-Yama

MİLLİ ROMAN

Yeni Çıktı

YEDİGÜN NEŞRİYATI

75 KURUŞ

GRİPİN

BAŞ, DIŞ
Nezle, Grip
Romatizma, Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe almabilir. Taklitlerinden sakınınız.
Her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

UYUZ ve KAŞINTILI CİLT HASTALIKLARININ

DERMOGAL

YEGÂNE İLÂCIDIR

ECZANELERDEN ARAYINIZ

DUYDUM DUYMADİM DEMEYİN!

Önümüzde Bayramla Yılbaşı geliyor. Kârımla çocuklarıma acaba ne hediye alsam diye hiç düşünmeyiniz. Osmanbeyde Nargileciyan eczanesi karşısındaki 211 numarada PİYANO VE KANARYA SERGİMDEN bir tanesini alacak olursanız evinizin hem süsü ve hem de hediyesi olur. Tel: 82417.

Karikatür

TOMBUL TEYZE YAVRULARINA ARABA ALIYOR...

Satıcı — Bayan, bundan daha geniş ve rahat araba bulamazsınız...

Tombul teyzenin kocası — Ne söylüyorsun yahu, bu arabaya ben bile sığmıyorum, çocuklar nasıl sığarlar?..